

Nr 13

Konstitutionsutskottets utlåtande i anledning av motion om lagfäst rätt till beriktigande i press och radio.

Ärendet

I detta utlåtande behandlas motionen II: 860 av herr Rubin (mbs).

Hemställan avser: »att riksdagen ville i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om förslag till lagregler rörande skyldighet för tidning och för radio att på föranledande av enskild införa beriktigande i anledning av felaktighet som förelupit i tidningen eller i utsändning».

Frågans tidigare behandling

Frågan har behandlats av riksdagen 1962, 1963, 1965, 1966 och 1967. Vid varje tillfälle har riksdagen ställt sig avvisande till lagstiftningsåtgärder. Utredningskrav avseende införande av regler om beriktigande i tryckfrihetsförordningen avslogs förstnämnda båda år (KU 1962: 7, 1963: 5). De nya motioner som väcktes 1965 (KU 4) avsåg inte bara pressen utan även radion och televisionen. Frågan aktualiserades vidare i samband med antagandet av radioansvarighetslagen påföljande år (K1LU 1). Utskottet förordade att en bestämmelse om beriktigande skulle intas i det blivande avtalet mellan Kungl. Maj:t och Sveriges Radio. Under denna förutsättning ansågs en lagbestämmelse inte erforderlig. Krav på lagregler framfördes emellertid ånyo vid 1967 års riksdag. I utskottets utlåtande (KU 28) redovisades bl. a. de gemensamma nordiska normer för beriktigande som beslutits våren 1966 av de nordiska radiocheferna. Vidare nämndes att ett initiativ för gemensam nordisk lagstiftning i ämnet hade tagits i Nordiska rådet men avstyrkts av vederbörande utskott. Slutligen upplystes att arbete pågick på en revision av Publicistklubbens publiceringsregler och att frågan om beriktigande skulle uppmärksammas därvid. Under hänvisning till dessa förhållanden och till ställningstagandet i samband med radioansvarighetslagens antagande föregående session fann utskottet inte anledning att frångå den mening som uttalats 1965. Under höstsessionen förra året behandlade utskottet också motioner om utredning angående möjligheterna att upprätthålla pressetiska krav. I sitt utlåtande (KU 54) redogjorde utskottet för de då antagna nya publiceringsreglerna samt för Pressens opinionsnämnd och en utredning som tillsatts på initiativ av Svenska tidningsutgivareföreningen för att

Bihang till riksdagens protokoll 1968. 5 saml. 2 avd. Nr 13

effektivisera nämndens verksamhet. Även denna gång fann utskottet att man bör lita till frivilliga åtgärder och inte till lagreglering. Riksdagen godkände utlåtandet.

Frågans vidare utveckling

Efter det att riksdagen avlog motioner med samma syfte som den förevarande under vårsessionen 1967 har vissa nya omständigheter tillkommit som bör antecknas i detta sammanhang.

I fråga om pressen är att notera att, som nyss ovan angetts, Publicistklubben antagit nya publiceringsregler, vilka tillämpats sedan den 1 juni 1967, och att utredning pågår om åtgärder för att stärka Pressens opinionsnämnd. Utskottet hänvisar härom till sitt utlåtande 1967: 54 vid höstsessionen förra året.

Beträffande radion och televisionen är till en början att anteckna att Nordiska rådet vid sin session i Helsingfors 1967 godkände det utskottsutlåtande som nämnts här ovan och sålunda ställde sig avvisande till samnordiska lagstiftningsåtgärder. Vidare skall nämnas att en bestämmelse om beriktigande intagits i det nya avtal som slutits mellan Kungl. Maj:t och Sveriges Radio den 30 juni 1967 (§ 8). Den lyder sålunda: »Felaktig sakuppgift skall beriktigas, när det är påkallat. Den som har befogat anspråk att bemöta ett påstående skall beredas tillfälle till genmäle. Beriktigande och plats för genmäle skall ges utan oskäligt dröjsmål.»

Utskottet

Under hänvisning till sitt av riksdagen godkända, avstyrkande utlåtande förra året över en motion med samma syfte och till vad ovan nämnts om ytterligare åtgärder som därefter vidtagits för att åstadkomma en tillfredsställande ordning beträffande beriktigande i pressen, radion och televisionen hemställer utskottet,

att riksdagen avslår motionen II: 860.

Stockholm den 8 februari 1968

På konstitutionsutskottets vägnar:

GEORG PETTERSSON

Närvarande:

från f ö r s t a kammaren: herrar Georg Pettersson (s), Erik Olsson (s), Carl Albert Anderson (s), Sveningsson (h), Dahl (s), fru Segerstedt Wiberg (fp), herrar Sörlin (s), Sörenson* (fp), Svenungsson (h) och Ernst Olsson* (cp); samt

från a n d r a kammaren: herrar Hamrin i Jönköping (fp), Henningsson (s), Wahlund (cp), Magnusson i Tumhult (h), fru Thunvall (s), herrar Johansson i Trollhättan (s), Andersson i Billingsfors (s), Norrby (fp), Henrikson (s) och Lindberg (cp).

* Ej närvarande vid justeringen.